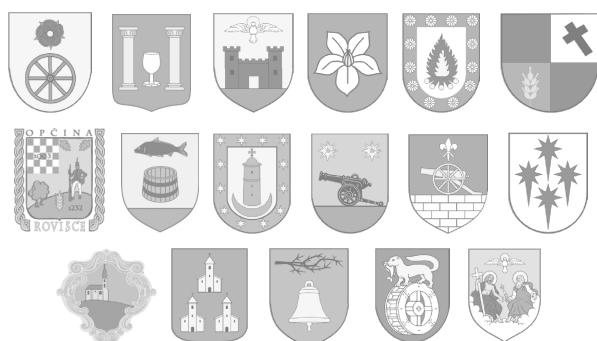

Proračunski vodič za građane

Bjelovarsko - bilogorske županije

Uvod

Poštovane građanke i građani Bjelovarsko – bilogorske županije,

svrha proračunskog vodiča za građane je doprinijeti jednostavnijem i boljem razumijevanju pojmoveva kao što su proračun, rebalans, kako se proračun donosi, odakle novac dolazi u proračun te kamo odlazi iz proračuna.

S obzirom na to da uplaćujete novac u proračun, možete i sudjelovati u odlučivanju o proračunu. Samim tim, neophodne su informacije i znanja o proračunu i proračunskim procesima. Iz proračuna se može saznati koliki su i koji ukupni prihodi i primici, rashodi i izdaci, koliko se novca izdvaja za projekte, koliko se ulaže u obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu te koliko se novca izdvaja za proračunske korisnike.

Budući je proračun živ i stalno mijenja, trudili smo se što bolje objasniti osnovne pojmove i procese, kako bi javnosti približili suštinu proračuna i proračunskih procesa te kako bi se uz pomoć vodiča i sami zainteresirali za detalje koji vas zanimaju i uključili u proračunske procese.

Nadamo se da ćete uz pomoć ovog kratkog vodiča pronaći odgovore na pitanja koja vas zanimaju i biti spremni na sudjelovanje kako bi pridonijeli racionalnijem upravljanju županijskim sredstvima te kvalitetnijem i učinkovitijem pružanju dobara i usluga.

Tekst koji slijedi podijeljen je u dva dijela. U prvom dijelu objasnit ćemo pojmove vezane za proračun i proračunski proces. U drugom dijelu opisat ćemo kako Bjelovarsko – bilogorska županija raspolaže novcem.

Slika 1.

Što je proračun?

Proračun je najkraće rečeno plan prihoda i rashoda za neko vremensko razdoblje.

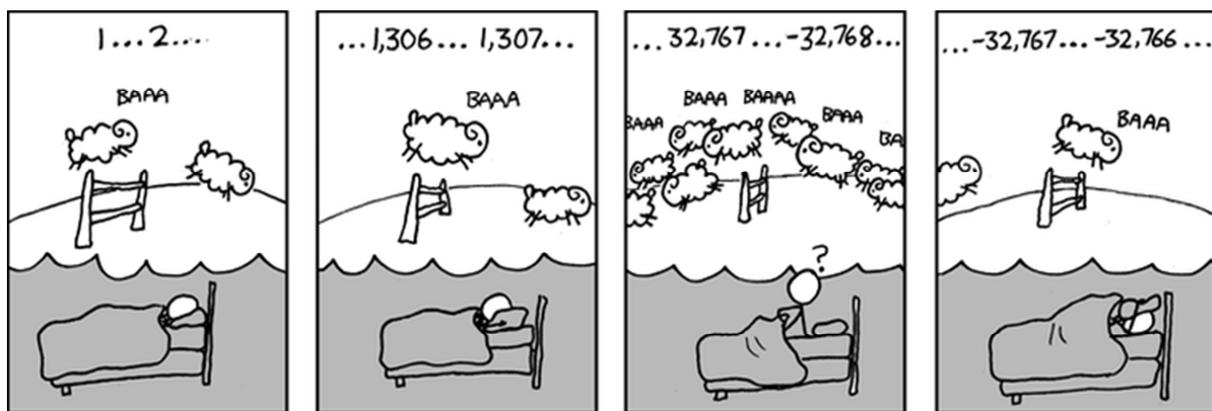
Osim riječi proračun, i u hrvatskom se kao i u drugim jezicima može koristiti i riječ budžet. Riječ budžet potječe od francuske riječi *bougette* koja je označavala kožnu torbicu u kojoj su francuski trgovci u srednjem vijeku držali svoj novac. U Engleskoj je riječ *budget* označavala kožnu torbu u kojoj je ministar financija u parlament donosio prijedlog prihoda i rashoda države za neko vremensko razdoblje.

Da bi lakše shvatili pojam proračuna, najbolje ga je usporediti s obiteljskim. Svaka obitelj ima različite potrebe i želje. Za njihovo ostvarenje potreban je novac, pa te potrebe i želje moramo uskladiti sa svojim finansijskim mogućnostima. Preporučljivo je s vremena na vrijeme sastaviti planove prihoda i rashoda za neko vremensko razdoblje, jer je relativno lako uskladiti prihode i rashode ako u idućoj godini nemamo većih potreba i želja, nego ono što zaradimo trošimo na hranu, odjeću i sl. No, ako u idućoj godini želimo kupiti stan ili kuću, to ne možemo financirati prihodima koje ćemo ostvariti u samo jednoj godini. Slično je i po pitanju mjesecnog plana, za recimo kupnju automobila i sl. Sve to moramo dobro isplanirati. Isti princip vrijedi i za državu, županiju ili grad.

Prema tome, Bjelovarsko – bilogorska županija kao i sve druge županije, prema Zakonu o proračunu mora planirati prihode i rashode za svaku godinu. Proračun jedne županije je puno složeniji od obiteljskog, ali bez obzira na jednostavnu ili složenu strukturu, bit proračuna je uvijek ista, a to je planiranje i usklađivanje prihoda i rashoda za jednu fiskalnu ili proračunsku godinu.

Što je fiskalna ili proračunska godina?

Razdoblje od 12 mjeseci za koje se planiraju prihodi i rashodi. U Hrvatskoj se fiskalna ili proračunska godina poklapa s kalendarskom i traje od 1. siječnja do 31. prosinca.

Slika 2.

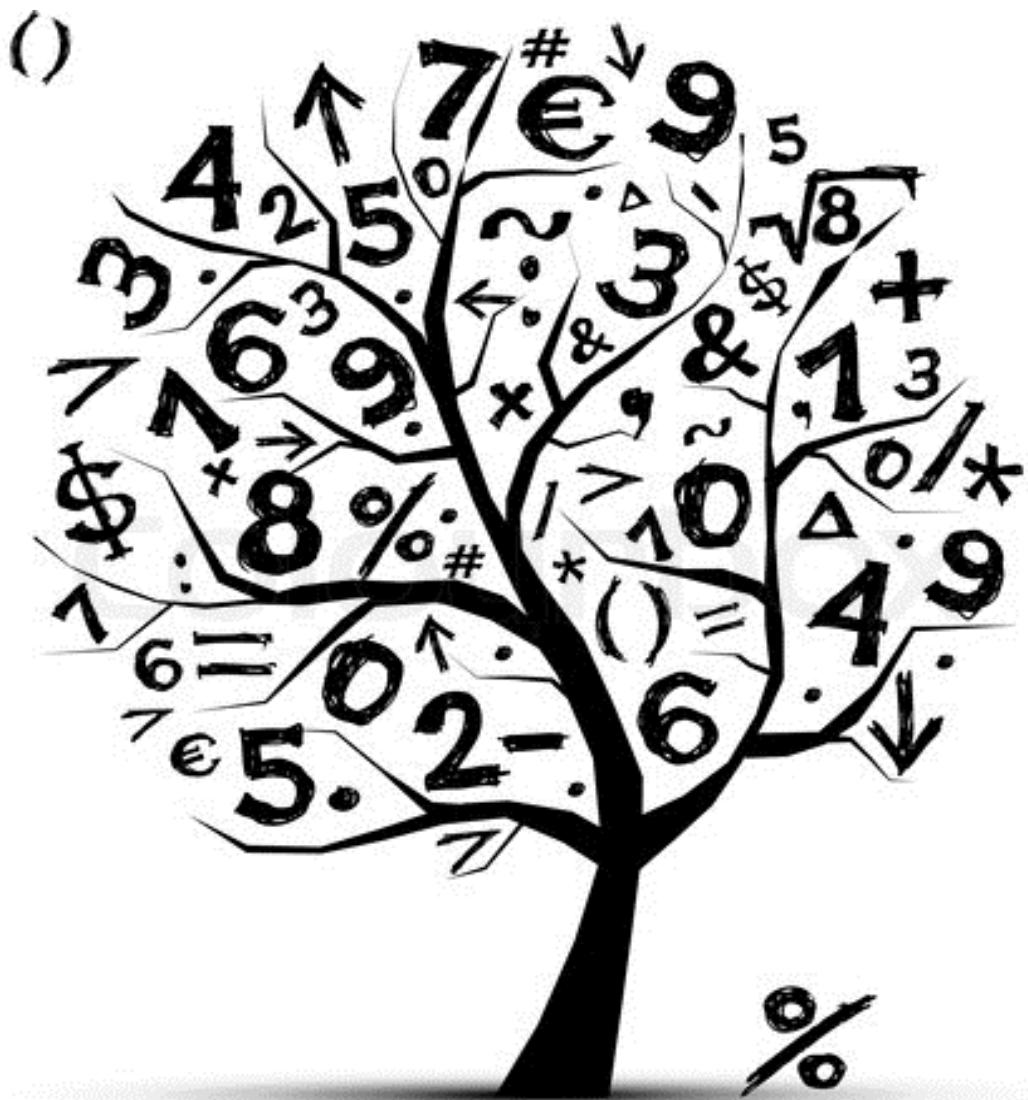
U proračunskoj terminologiji, osim pojmove prihodi i rashodi, postoje i primici i izdaci. Pritom se prihodi i rashodi koriste u računu prihoda i rashoda kada je riječ o poslovanju te o prodaji i nabavi nefinancijske imovine, a primici i izdaci u računu financiranja kada je riječ o finansijskoj imovini, uzimanju, davanju i otplatama zajmova. Ukratko, prihodi i rashodi vezuju se uz nefinancijske, a primici i izdaci uz finansijske transakcije.

Nefinancijska imovina

Proizvedeno (npr. zgrade, postrojenja, oprema) i neproizvedena (npr. zemljišta, patenti, koncesije)

Finansijska imovina

Novac, depoziti, obveznice, zajmovi

Slika 3.

Proračunska načela

Proračun se donosi i izvršava u skladu s proračunskim načelima. Postoje brojna načela proračuna kojih se moraju pridržavati svi koji sastavljaju proračune.

Načelo jedinstva i točnosti proračuna znači da se u proračunu prihodi i primici koji pripadaju državi i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i svi njihovi rashodi i izdaci za pojedine namjene, iskazuju po bruto – načelu. Sredstva proračuna koriste se za financiranje rashoda, funkcija i programa državnih tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih proračunskih i izvanproračunskih korisnika u visini utvrđenoj proračunom.

Načelo jedne godine znači da se proračun donosi za proračunsku godinu i vrijedi za tu godinu. Proračun donosi Sabor, odnosno predstavničko tijelo za proračunsku godinu koja odgovara kalendarskoj godini, i to prije početka godine na koju se odnosi. Prihodi i primici uplaćeni u proračun do kraja tekuće godine prihod su proračuna tekuće godine. U proračunu se planiraju sredstva za pokriće preuzetih obveza iz prethodne/-ih godina, kao i sredstva za plaćanje obveza nastalih u tekućoj fiskalnoj godini za koju se proračun donosi.

Načelo uravnoteženosti znači da proračun mora biti uravnotežen – ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke. Ako se tijekom proračunske godine, zbog izvanrednih nepredviđenih okolnosti, povećaju rashodi i izdaci, odnosno umanju prihodi i primici, proračun se mora uravnotežiti pronalaženjem novih prihoda i primitaka, odnosno smanjenjem predviđenih rashoda i izdataka. Uravnoteženje proračuna provodi se tijekom proračunske godine izmjenama i dopunama proračuna prema postupku za donošenje proračuna.

Načelo obračunske jedinice znači da se u proračunu prihodi, primici, rashodi i izdaci iskazuju u kunama te se i finansijski izvještaji sastavljaju u kunama.

Načelo univerzalnosti znači da prihodi i primici služe za podmirivanje svih rashoda i izdataka, osim ako ovim Zakonom, zakonom o izvršavanju državnog proračuna, odnosno odlukom o izvršavanju proračuna nije drugačije propisano.

Rebalans

Izmjena proračunskih iznosa odnosno njihovo smanjenje i/ili povećanje u odnosu na plan proračuna donesen na početku kalendarske godine.

Ekonomска klasifikacija

Prikaz proračunskih prihoda (npr. porezi, pomoći) i rashoda (npr. subvencije, socijalne naknade) prema ekonomskoj namjeni.

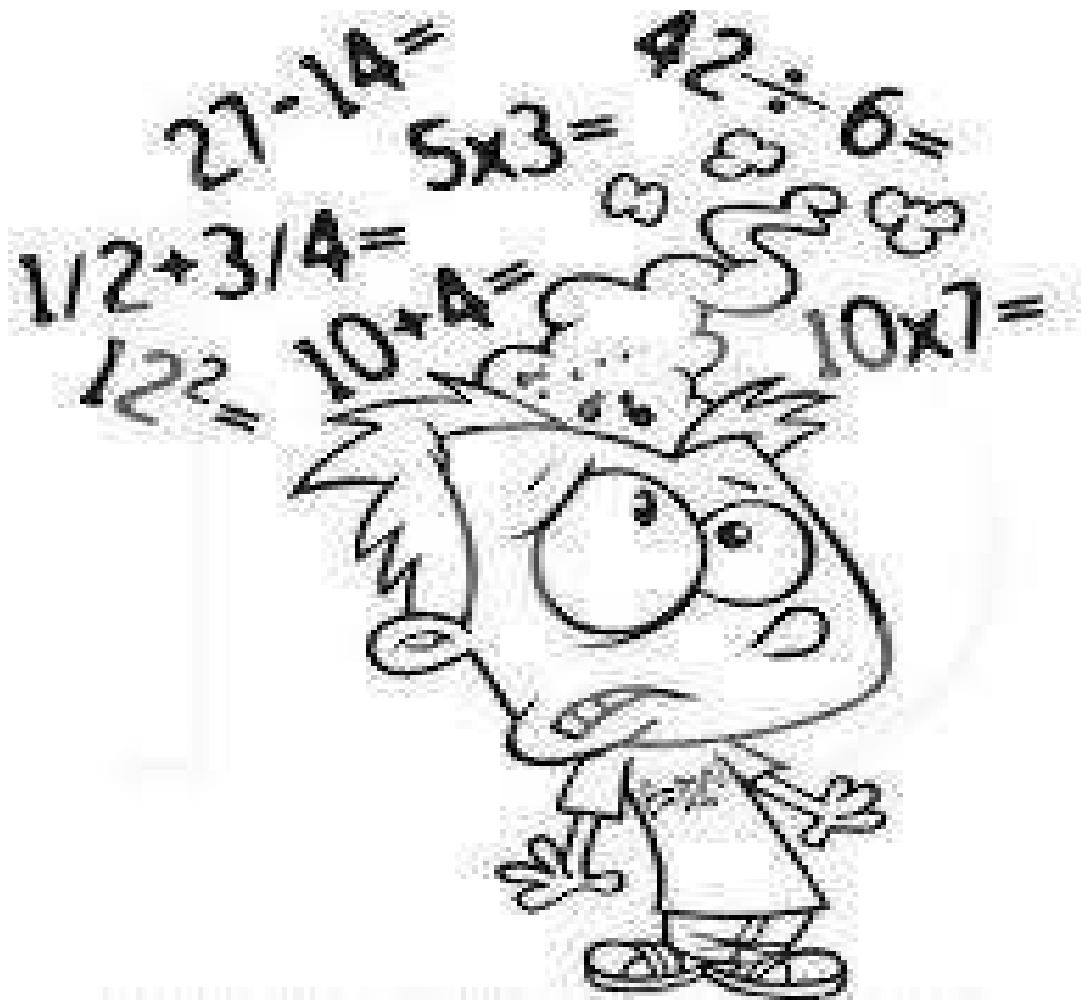
Proračunska klasifikacija

Sustav prikazivanja proračunskih prihoda i rashoda po određenim kriterijima (npr. po nositelju, cilju, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja).

Načelo specifikacije znači da svi prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni po ekonomskoj klasifikaciji i iskazani prema izvorima, a rashodi i izdaci prema proračunskim klasifikacijama te uravnoteženi s prihodima.

Načelo dobrog finansijskog upravljanja znači da se proračunska sredstva moraju koristiti u skladu s načelima dobrog finansijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Načelo transparentnosti znači da proračuni i svi uz njih vezani dokumenti donose i izvršavaju u skladu s načelom transparentnosti. Proračun i projekcija i izmjene i dopune proračuna i projekcije te odluka o privremenom financiranju objavljaju se u „Narodnim novinama“ – službenom listu Republike Hrvatske, odnosno u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Slika 4.

Kako se donosi proračun?

Proračun donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave – Županijska skupština Bjelovarsko – bilogorske županije. Prijedlog proračuna Župan dostavlja predstavničkom tijelu najkasnije do 15. studenog tekuće godine za narednu kalendarsku godinu, a predstavničko tijelo najkasnije do konca tekuće godine mora donijeti Proračun za narednu godinu. U slučaju nedonošenja Proračuna do kraja tekuće godine za narednu godinu, donosi se Odluka o privremenom financiranju, a ako se ne doneše ni Odluka o privremenom financiranju, financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih izdataka, a u skladu s posebnim zakonom.

Osnovne faze proračunskog procesa su:

1. *priprema prijedloga proračuna* – prvi korak izrade Proračuna započinje kada Ministarstvo financija završi upute za izradu proračuna utemeljene na smjernicama ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje Vlade Republike Hrvatske. Polazeći od parametara iz uputa za izradu Državnog proračuna Ministarstva financija Upravni odjel za proračun i javnu nabavu izrađuje i dostavlja uputu za izradu proračuna svojim proračunskim korisnicima. Upute sadrže temeljna ekonomska ishodišta i pretpostavke za izradu proračuna, opis planiranih politika, ocjenu proračunskih prihoda i rashoda za slijedeće trogodišnje razdoblje te način pripreme i terminski plan za izradu proračuna i prijedloga finansijskih planova upravnih odjela.
U drugom koraku temeljem dobivenih uputa upravni odjeli trebaju samostalno izraditi i obrazložiti zahtjeve za potrebnim proračunskim sredstvima pri čemu moraju voditi računa o visini raspoloživih prihoda kao i ostalim utvrđenim ograničenjima. Na temelju dostavljenih prijedloga finansijskih planova svih korisnika proračuna nadležno tijelo za proračunskog korisnika (nadležni upravni odjel) izrađuje zajednički prijedlog finansijskog plana svih proračunskih korisnika po programima iz djelatnosti ustanove/korisnika za koje je nadležan s prihodima i primicima, rashodima i izdacima. Treći korak je pregovaranje i uskladivanje zahtjeva, tj. uravnoteženje proračuna. Nakon što je završeno uravnoteženje proračuna, Upravni odjel za proračun i javnu nabavu izrađuje nacrt prijedloga proračuna te ga upućuje županu i Skupštini na raspravu i prihvatanje.
2. *predlaganje, rasprava i prihvatanje* – Upravni odjel za proračun i javnu nabavu izrađuje nacrt prijedloga proračuna te ga upućuje županu na razmatranje i prihvatanje. Kada župan prihvati nacrt upućuje ga kao Prijedlog proračuna Skupštini na prihvatanje. Prije Skupštine sastaje se odbor za financije i proračun, klubovi vijećnika

Finansijski plan

Akt proračunskog i izvanproračunskog korisnika kojim se utvrđuju njegovi prihodi i rashodi.

koji raspravljaju i utvrđuju prijedlog proračuna te eventualne promjene na pojedinim pozicijama predlažu u obliku amandmana na Skupštini. Nakon rasprave Skupština u pravilu prihvata Proračun uz eventualne promjene na pojedinim pozicijama amandmanima vijećnika u slučaju da vijećnici većinom glasova usvoje promjene. Usvojene promjene ugrađuju se u zaključak Županijske skupštine i postaju integralni dio Proračuna.

3. *izvršavanje proračuna* – nakon glasovanja i prihvaćanja proračuna na Skupštini, Upravni odjel za proračun i javnu nabavu županije izrađuje konačan tekst proračuna i dostavlja ga stručnoj službi radi objave u „Županijskom glasniku“ te dostave nadležnim tijelima i drugim upravnim odjelima na postupanje.

Slika 5.

Sadržaj proračuna

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela te plana razvojnih programa.

Opći dio proračuna čini račun prihoda i rashoda te račun financiranje, odnosno sastoji se od strukture prihoda i primitaka te rashoda i izdataka po vrstama.

Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka koji se financiraju i iskazani su po programima, aktivnostima i projektima. U posebnom dijelu Proračuna, rashodi i izdaci raspoređeni su u razdjeli koji u Proračunu Bjelovarsko – bilogorske županije čine Upravni odjeli. Unutar svakog od razdjela obuhvaćeni su programi, projekti i aktivnosti koje se planiraju financirati i koje su u nadležnosti pojedinog upravnog odjela.

Obrazloženje proračuna je obrazloženje pojedinih programa unutar Upravnih odjela Županije i proračunskih korisnika.

Plan razvojnih programa je dokument sastavljen za trogodišnje razdoblje koji sadrži ciljeve i prioritete Županije povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna.

Slika 6.

Račun prihoda i rashoda

Prikazuje prihode i rashode u jednoj godini.

Račun financiranja

Dio proračuna koji prikazuje način financiranja proračunskog manjka te korištenje proračunskog viška.

Organizacijska klasifikacija

Rashodi prikazani po organizacijskim jedinicama, odnosno proračunskim i izvanproračunskim korisnicima.

Programska klasifikacija

Prikaz rashoda po programima, aktivnostima i projektima.

O Bjelovarsko – bilogorskoj županiji

Bjelovarsko – bilogorska županija nalazi se u istočnom dijelu skupine županija središnjeg područja Hrvatske i zauzima površinu od 2.652 km², što čini 3,03% od ukupne površine Hrvatske te na njenom području živi 133.084 stanovnika, odnosno 3% ukupnog stanovništva Republike Hrvatske. U sastav Bjelovarsko – bilogorske županije ulaze gradovi Bjelovar, Čazma, Daruvar, Garešnica i Grubišno Polje te osamnaest općina u kojima se čine značajni naporci da se oživi i ojača gospodarski potencijal i obogati društveni život. Grad Bjelovar je gospodarsko, kulturno i političko središte županije gdje se nalaze mnogobrojne institucije koje svojim aktivnim djelovanjem daju primjeren značaj gradu i županiji.

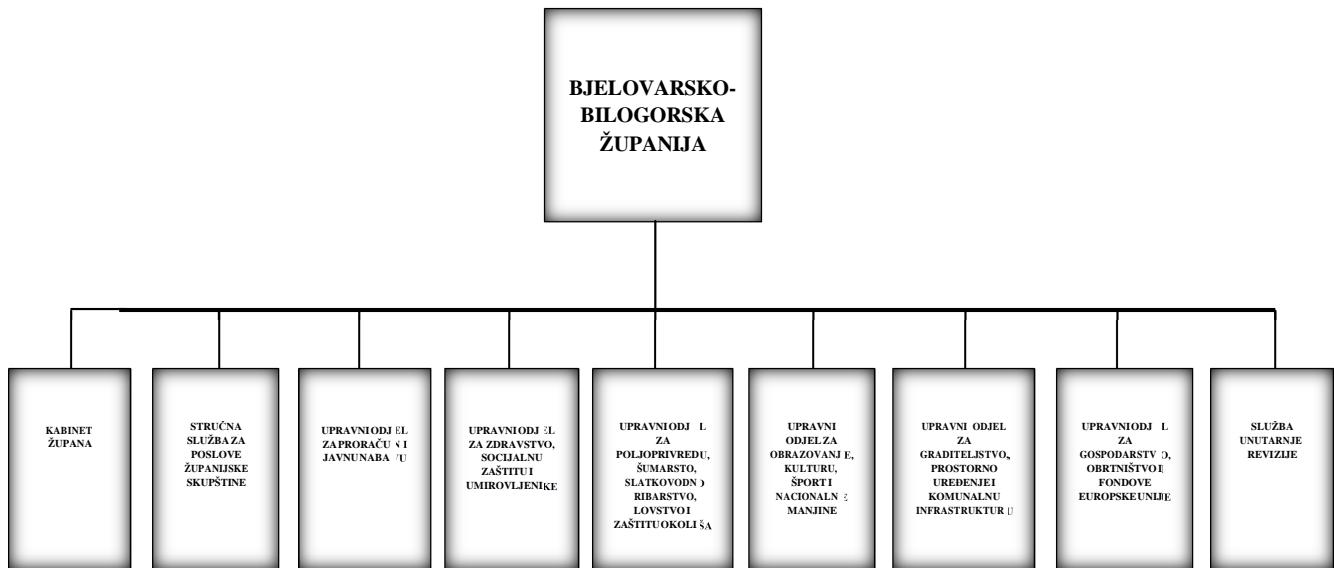
Prijedlog Proračuna Bjelovarsko – bilogorske županije za 2016. godinu te projekcije za 2017. i 2018. godinu izrađene su na temelju pokazatelja o ostvarenim prihodima i rashodima Proračuna Bjelovarsko – bilogorske županije u 2015. godini i ranijim godinama, uvažavajući gospodarska kretanja u Republici Hrvatskoj, a sukladno uputama Ministarstva financija Republike Hrvatske za izradu Proračuna JLS.

Vodič za građane predstavlja sažetak proračuna Bjelovarsko – bilogorske županije za 2016. Godinu u kojem je na kratak i pregledan način prikazan proračun Bjelovarsko – bilogorske županije.

Slika 7.

Organizacijska struktura

Slika 8.

Organizacijska struktura po upravnim odjelima

- Kabinet župana
- Stručna služba za poslove županijske skupštine i opće poslove
- Upravni odjel za proračun i javnu nabavu
- Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu zaštitu i umirovljenike
- Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i nacionalne manjine
- Upravni odjel za gospodarstvo, obrtništvo i fondove europske unije
- Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, slatkovodno ribarstvo, lovstvo i zaštitu okoliša
- Upravni odjel za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu
- Služba unutarnje revizije

Prihodi i rashodi

Prema planu proračuna za 2016. godinu temeljem uputa Ministarstva finansija jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su u plan proračuna uključiti i ostale i vlastite prihode proračunskih korisnika u vlastitoj nadležnosti te rashode koji se financiraju iz istih. Slijedom navedenog proračun za 2016. godinu planiran je u iznosu od 236.839.278,00 kn.

Dok je osnovni proračun županije bez uključenih ostalih i vlastitih prihoda planiran u iznosu 125.377.111,00 kn.

Konsolidirani proračun

Sastoje se od unije svih proračuna proračunskih korisnika uključenih u proračun županije

Slika 9.

Prihodi i primici

Prihodi koji utječu na punjenje županijske blagajne su dakako prihodi od poslovanja.

Prihode poslovanja predstavljaju:

- prihodi od redovitih aktivnosti županije (poreza na dohodak, imovinu, robe i usluge)
- prihodi od pomoći (državni proračun, ostali subjekti, decentralizirane funkcije, inozemstvo)
- prihodi od imovine (financijske, nefinancijske)
- prihodi od administrativnih i upravnih pristojbi (po posebnim propisima i naknadama)
- kazne, upravne mjere i ostali prihodi poslovanja, prihodi od prodaje materijalne imovine i prirodnih bogatstava (neproizvedene i nefinancijske)
- primici otplate glavnice danih zajmova (povrati zajmova i ostali finansijski instrumenti)
- primljene otplate glavnice danih zajmova (povrati)
- primici od prodaje dionica i udjela u glavnici
- primici od finansijske imovine i zaduženja.

Prihodi

Pojam koji se koristi u računu prihoda i rashoda za sredstva koja ulaze na taj račun na temelju poslovanja i prodaje nefinansijske imovine

Porez na dohodak

Direktni porez koji se nameće na dohodak fizičke osobe

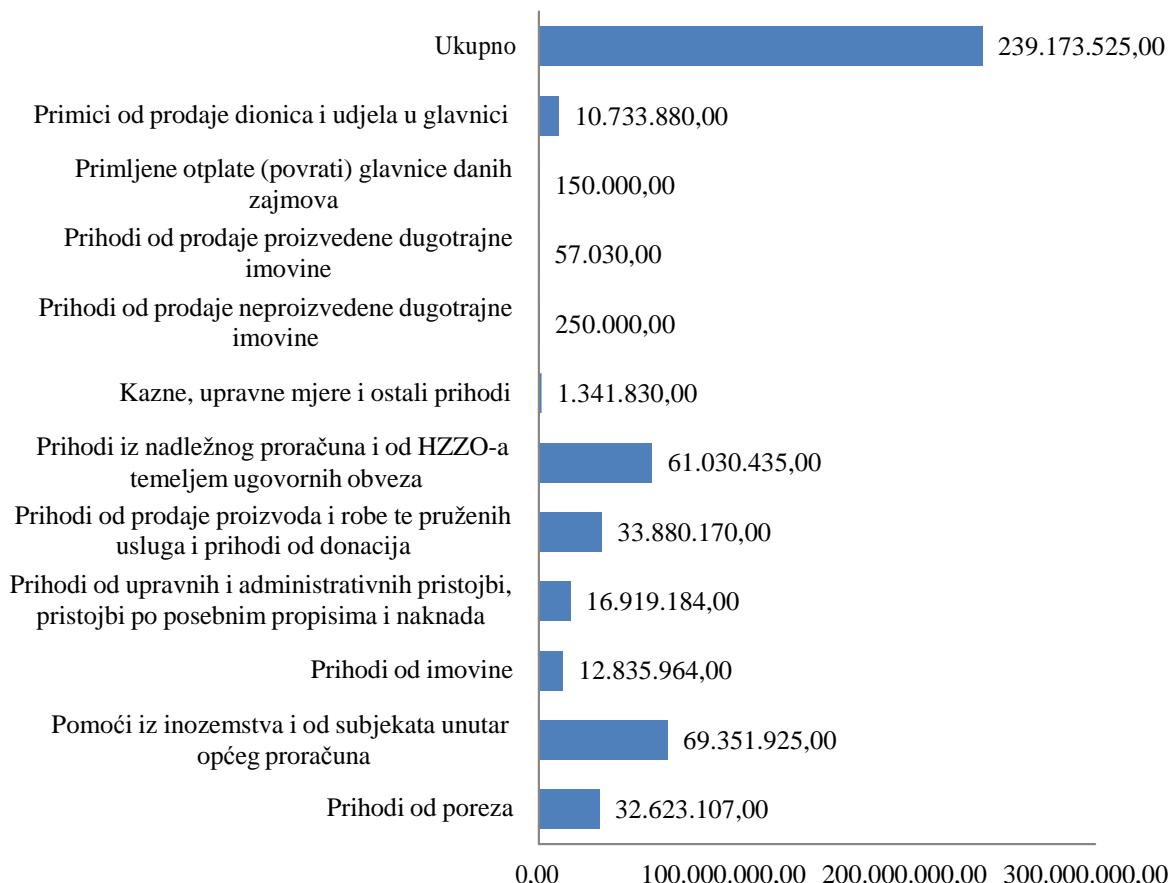

Slika 10.

Prihodi i primici (konsolidirani)

Prihodi od poreza	32.623.107,00
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	69.351.925,00
Prihodi od imovine	12.835.964,00
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	16.919.184,00
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	33.880.170,00
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	61.030.435,00
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.341.830,00
Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	250.000,00
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	57.030,00
Primljene otplate (povrati) glavnice dаних zajmova	150.000,00
Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	10.733.880,00
Ukupno	239.173.525,00

Tablica 1. Prihodi i primici planirani za 2016. godinu (konsolidirani)

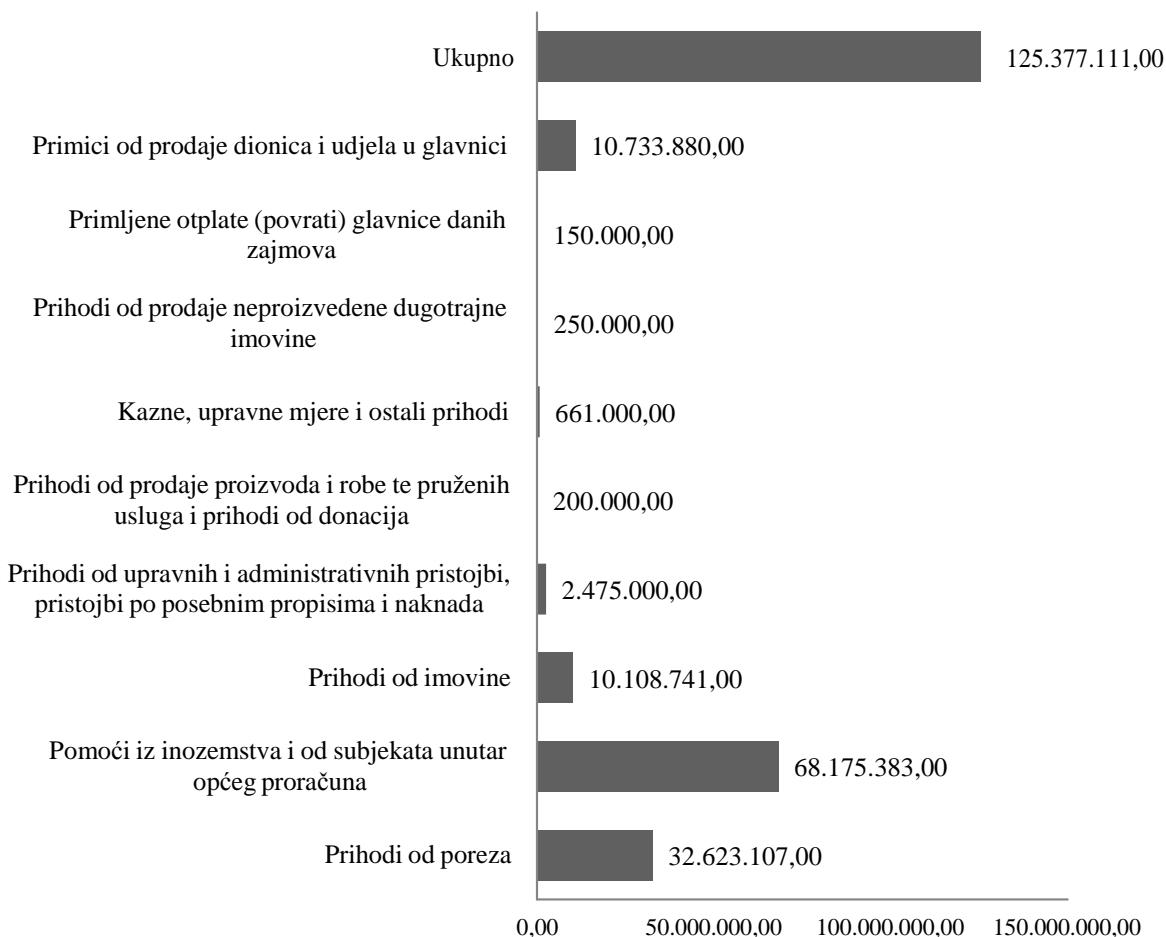

Grafikon 1. Prihodi i primici planirani za 2016. godinu (konsolidirani)

Prihodi i primici (osnovni proračun BBŽ)

Prihodi od poreza	32.623.107,00
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	68.175.383,00
Prihodi od imovine	10.108.741,00
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.475.000,00
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	200.000,00
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	661.000,00
Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	250.000,00
Primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova	150.000,00
Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	10.733.880,00
Ukupno	125.377.111,00

Tablica 2. Prihodi i primici za 2016. godinu (osnovni proračun BBŽ)

Grafikon 2. Prihodi i primici za 2016. godinu (osnovni proračun BBŽ)

Rashodi i izdaci

Rashodi Bjelovarsko – bilogorske županije:

1. Rashodi poslovanja

- 1.1.Rashodi za zaposlene: plaće, ostali rashodi za zaposlene, doprinosi za plaće
- 1.2.Materijalni rashodi: naknade troškova zaposlenima, rashodi za materijal i energiju, rashodi za usluge, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa, ostali rashodi poslovanja
- 1.3.Financijski rashodi: kamate za primljene zajmove, ostali financijski rashodi
- 1.4.Subvencije: subvencije trgovackim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima
- 1.5.Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna: pomoći unutar općeg proračuna
- 1.6.Naknade dane građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade: ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
- 1.7.Ostali rashodi: tekuće donacije, kapitalne donacije, izvanredni rashodi, kapitalne pomoći

2. Rashodi za nabavu nefinansijske imovine

- 2.1.Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine: nematerijalna imovina
- 2.2.Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine: postrojenja i oprema, prijevozna sredstva, knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti, nematerijalna proizvedena imovina
- 2.3.Rashodi za dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini: dodatna ulaganja na postrojenja i opremu

3. Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova

- 3.1.Izdaci za dane zajmove: izdaci za dane zajmove trgovackim društvima u javnom sektoru
- 3.2.Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova: otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih zaduženja.

Rashodi

Pojam koji se koristi u računu prihoda i rashoda na sredstva koja izlaze s tog računa zbog poslovanja i nabave nefinansijske imovine

Subvencija

Bespovalatno davanje sredstava za poticanje proizvodnje dobara ili pružanje usluga

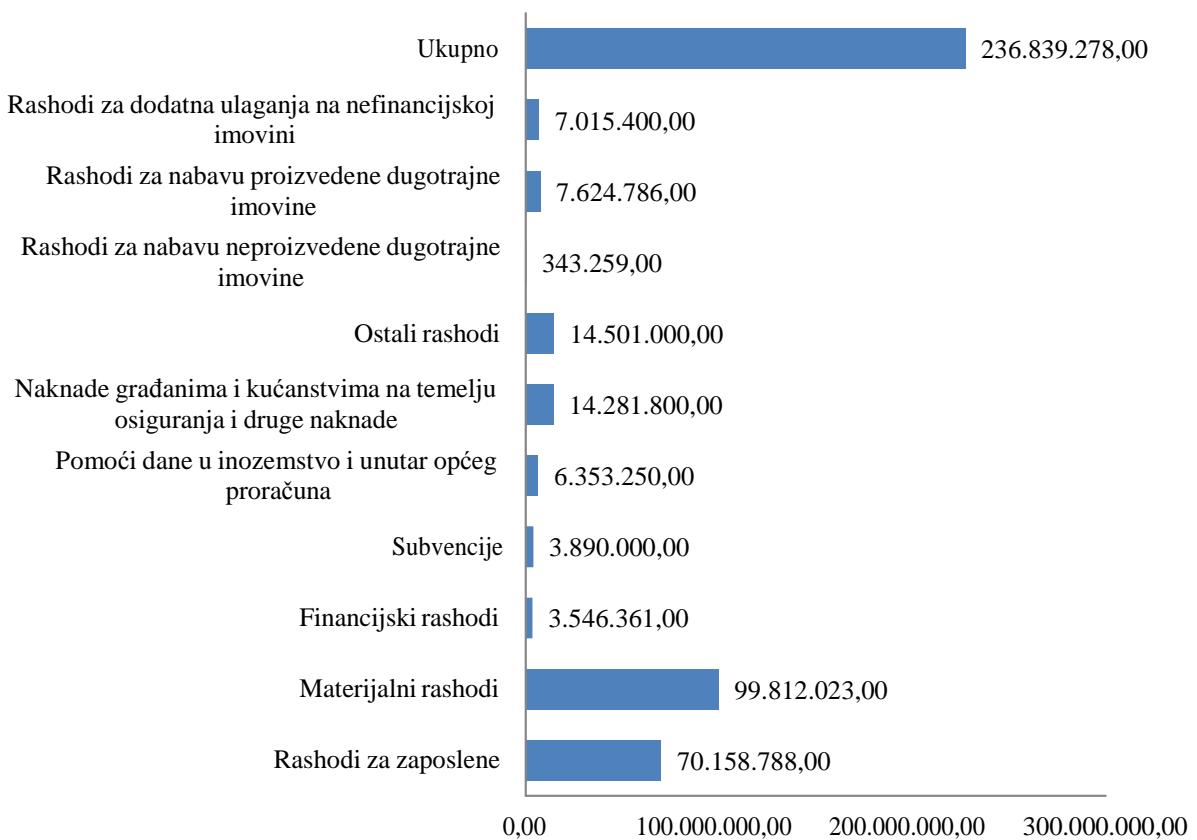
Pomoć ili dotacija

Bespovalatni prijenos sredstava: tekući (za tekuće rashode) i kapitalni (za nabavu dugotrajne imovine) te namjenski i nenamjenski

Rashodi i izdaci (konsolidirani)

Rashodi za zaposlene	70.158.788,00
Materijalni rashodi	99.812.023,00
Financijski rashodi	3.546.361,00
Subvencije	3.890.000,00
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.353.250,00
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	14.281.800,00
Ostali rashodi	14.501.000,00
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	343.259,00
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	7.624.786,00
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini	7.015.400,00
Ukupno	236.839.278,00

Tablica 3. Rashodi i izdaci za 2016. godinu (konsolidirani)

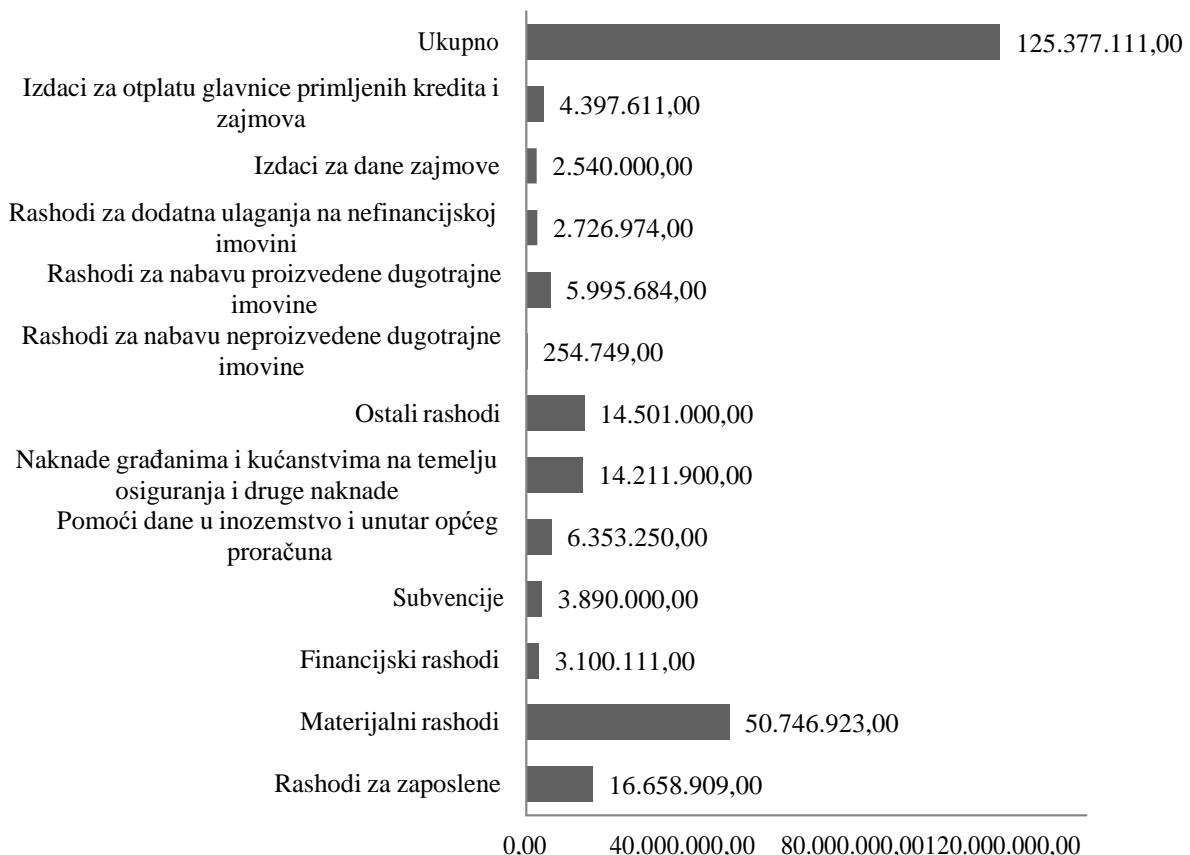

Grafikon 3. Rashodi i izdaci za 2016. godinu (konsolidirani)

Rashodi i izdaci (osnovni proračun BBŽ)

Rashodi za zaposlene	16.658.909,00
Materijalni rashodi	50.746.923,00
Finansijski rashodi	3.100.111,00
Subvencije	3.890.000,00
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.353.250,00
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	14.211.900,00
Ostali rashodi	14.501.000,00
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	254.749,00
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	5.995.684,00
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini	2.726.974,00
Izdaci za dane zajmove	2.540.000,00
Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	4.397.611,00
Ukupno	125.377.111,00

Tablica 4. Rashodi i izdaci za 2016. godinu (osnovni proračun BBŽ)

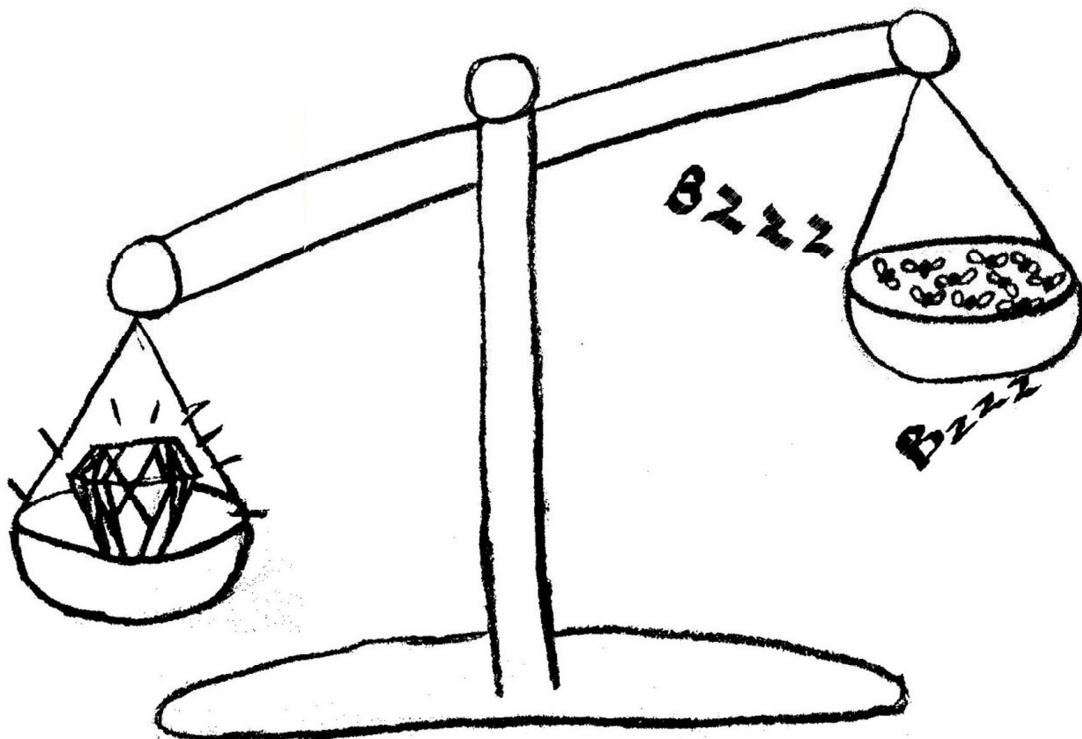

Grafikon 4. Rashodi i izdaci za 2016. godinu (osnovni proračun BBŽ)

Uravnoteženost proračuna

Najvažnija stavka koja utječe na proračun je omjer prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, vezana je uz načelo proračuna, a to je da proračun mora biti uravnotežen odnosno da ukupna visina planiranih prihoda i primitaka mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda i izdataka.

Međutim, proračun nije statičan nego sukladno Zakonu o proračunu (<http://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-proračunu>) može se mijenjati tijekom proračunske godine (termin za promjene poznat pod nazivom rebalans). Ostale detalje koji nisu navedeni može se pronaći i dodatno istražiti na stranicama Bjelovarsko – bilogorske županije (<http://bbz.hr/strateski-dokumenti>), (<http://bbz.hr/financije-proracun/detaljnije/proracun-bjelovarsko-bilogorske-zupanje-za-2016.-godinu-i-projekcije-za-20>), (<http://bbz.hr/financije-proracun/detaljnije/upute-za-izradu-prijedloga-proracuna-i-financijskog-plana-upravnih-objela>).

Slika 11.

Rashodi poslovanja po odjelima

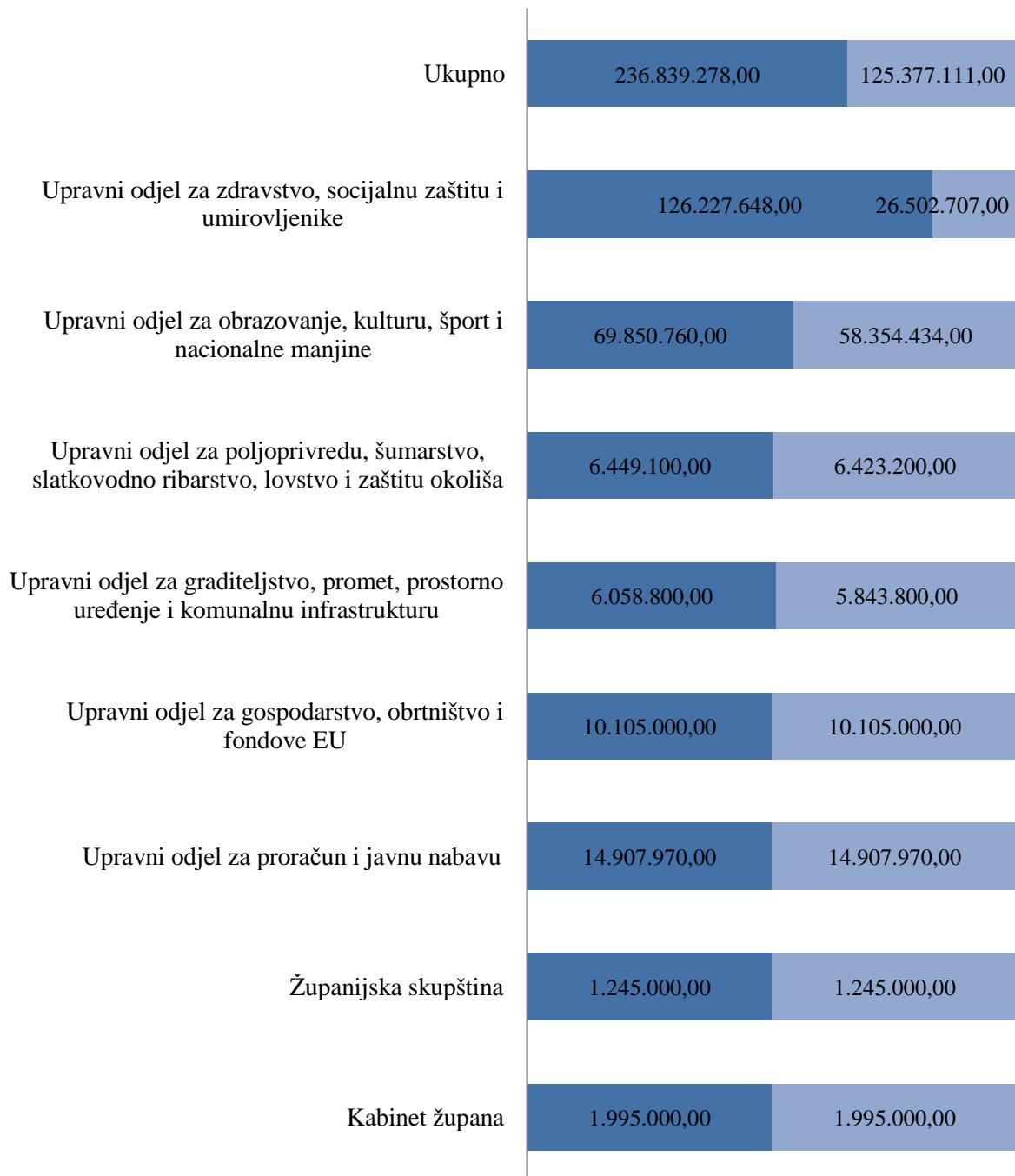
U posebnom dijelu Proračuna, rashodi i izdaci raspoređeni su u razdjeli koji u proračunu Bjelovarsko – bilogorske županije čine Upravni odjeli županije. Unutar svakog razdjela obuhvaćeni su programi, aktivnosti i projekti koji se planiraju finansirati i koji su u nadležnosti pojedinog Upravnog odjela. Detaljniji prikaz u tablici i grafu.

Upravni odjel	Konsolidirani proračun (vrijednost u kn)	Osnovni proračun BBŽ (vrijednost u kn)
Kabinet župana	1.995.000,00	1.995.000,00
Županijska skupština	1.245.000,00	1.245.000,00
Upravni odjel za proračun i javnu nabavu	14.907.970,00	14.907.970,00
Upravni odjel za gospodarstvo, obrtništvo i fondove EU	10.105.000,00	10.105.000,00
Upravni odjel za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu	6.058.800,00	5.843.800,00
Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, slatkovodno ribarstvo, lovstvo i zaštitu okoliša	6.449.100,00	6.423.200,00
Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i nacionalne manjine	69.850.760,00	58.354.434,00
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu zaštitu i umirovljenike	126.227.648,00	26.502.707,00
Ukupno	236.839.278,00	125.377.111,00

Tablica 5. Rashodi poslovanja po odjelima za 2016. godinu

Rashodi poslovanja po odjelima

■ Konsolidirani proračun (vrijednost u kn) ■ Osnovni proračun BBŽ (vrijednost u kn)

Grafikon 5. Rashodi poslovanja po odjelima za 2016. godinu

Strateški ciljevi Bjelovarsko – bilogorske županije

Županijska razvojna strategija je osnovni razvojni dokument za razdoblje i okvir za financiranje svih razvojnih projekata iz bilo kojeg izvora financiranja. Njome se definiraju razvojni prioriteti i strateški ciljevi unutar županije koji su od interesa za održiv društveno – gospodarski razvoj županije, a sve navedeno mora biti u skladu s nacionalnom strategijom o regionalnom razvoju.

Izradom Županijske razvojne strategije 2011. – 2013. Županija je dobila strateški dokument kojim se artikulira razvoj za navedeno razdoblje, te je to dokument koji će široj javnosti na transparentan način pokazati ono što radimo kako bi na taj način postigli sinergiju u dalnjem razvoju društva kao cjeline.

Županijska razvojna strategija nastala je u suradnji javnog, privatnog i civilnog sektora, pod čim se podrazumijeva suradnja između tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva.

Strateški ciljevi Bjelovarsko – bilogorske županije utvrđeni u *Razvojnoj Strategiji Županije* su:

1. Strateški cilj 1: **Povećanje konkurentnosti gospodarstva Županije**
 - 1.1.Prioritet : Ruralni razvoj
 - 1.2.Prioritet: Razvoj turizma
 - 1.3.Prioritet: Razvoj prerađivačke industrije, Ministarstvo poduzetništva i obrta
 - 1.4.Prioritet: Jačanje ljudskih potencijala
2. Strateški cilj 2: **Unaprjeđenje društvene infrastrukture i povećanje kvalitete života**
 - 2.1.Prioritet: Zaštita okoliša
 - 2.2.Prioritet: Razvoj zdravstvene, socijalne, sportske i kulturne infrastrukture
 - 2.3.Prioritet: Razvoj civilnog društva
3. Strateški cilj 3: **Razvoj komunalne infrastrukture**
 - 3.1.Prioritet: Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
 - 3.2.Prioritet: Prometna infrastruktura
 - 3.3.Prioritet: Uređenje prostora

Aktualni programi

Bjelovarsko - bilogorska županija će u Proračunu za 2016. godinu osigurati provedbu sljedećih programa:

1. Stručna služba za poslove Županijske skupštine i opće namjene

Program: Redovna djelatnost

- redovne aktivnosti Županijske skupštine
- sredstva za rad političkih stranaka
- obilježavanje prigodnih datuma, obljetnica i sl.
- sredstva za rad službeničkog suda
- provedba akcijskog plana povjerenstva za ravnopravnost spolova
- unapređenje sustava kvalitete – Isso standardi
- provedba izbora za vijeća nacionalnih manjina

Program

Skup neovisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkog cilja

2. Kabinet župana

Program: Redovna djelatnost

- proračunska pričuva
- aktivnosti protokola kabineta župana
- donacije državnim tijelima
- obilježavanje prigodnih datuma, obljetnica i sl.
- razvijanje suradnje s Hrvatima u BiH i dijaspori
- udruge i radna tijela za promicanje i razvoj civilnog društva
- suradnja Bjelovarsko – bilogorske županije s drugim regijama
- ured u Bruxellesu
- antikorupcijsko povjerenstvo

Aktivnost

Dio programa za koji nije unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja, ali su planirani rashodi za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom

3. Upravni odjel za proračun i javnu nabavu

Program: Redovna djelatnost

- ulaganje u opremu županije
- obnova voznog parka
- razvijanje sustava lokalne riznice
- redovne aktivnosti upravnih odjela

Projekt

Sastavni dio programa za koji je unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja, a planirani su i rashodi za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom

Program: Servisiranje unutarnjeg duga

- CEI – osiguranje u slučaju odustanka od natječaja

4. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu zaštitu i umirovljenike

Program: Decentralizacija

- ulaganje u objekte zdravstva
- ulaganje u opremu zdravstva
- investicijsko i tekuće održavanje u zdravstvu

Program: Iznad standarda aktivnosti

- školski preventivni program
- mrtvozorstvo
- zaštita prava pacijenata u Bjelovarsko – bilogorskoj županiji
- hrvatska mreža zdravih županija
- moderno zbrinjavanje bolesnika s akutnim infarktom miokarda
- mjera provedbe nacionalne populacijske politike
- program prevencije kardiovaskularnih bolesti
- savjet za zdravlje
- financiranje uprave Doma zdravlja Bjelovarsko – bilogorske županije

Program: Socijalna skrb – decentralizacija

- sufinanciranje troškova ogrijeva
- redovna djelatnost centra za socijalnu skrb

Program: Socijalna skrb – iznad standarda

- besplatno ljetovanje djece
- strategija za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom
- sredstva za rad udruga građana
- sudjelovanje u zajedničkim projektima kao županije partnera
- pomoć u kući starijim osobama
- županijsko društvo Crvenog križa
- sufinanciranje usluga psihijatra u Domu za psihološki bolesne odrasle osobe
- financiranje projekata za poboljšanje standarda umirovljenika
- savjet za socijalnu skrb i izrada socijalnih planova
- obilježavanje obljetnica Domovinskog rata
- potpora karitativnim djelatnostima vjerskih zajednica
- sufinanciranje programa odgoja i obrazovanja djece s poteškoćama u razvoju

Program: Doma za starije i nemoćne osobe – decentralizacija

- ulaganje u objekt za starije i nemoćne osobe
- ulaganje u opremu doma za starije i nemoćne osobe
- redovna djelatnost za starije i nemoćne osobe

5. Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, slatkovodno ribarstvo i lovstvo

Program: Servisiranje unutarnjeg duga

- otplata kredita Ministarstvu poljoprivrede

Program: Razvoj sela i seoskog prostora

- izbor najuzornije seoske žene
- državni izbor najuzornije seoske žene
- natjecanje orača
- državna natjecanja orača
- subvencije poljoprivrednicima i poduzetnicima
- protugradna zaštita
- državni hidrometeorološki zavod
- program prerade i skladištenja
- izmjera državnog poljoprivrednog zemljišta
- sufinanciranje nadzora i certifikacije
- bilingoštvo
- pčelarstvo
- snaga meda i mlijeka
- mlijekarstvo i prerada mlijeka

Program: Razvoj sela i seoskog prostora

- svinjogoštvo
- organizacija seminara i radionica za poljoprivrednike
- organizacija praktične nastave za poljoprivrednike
- organizacija stručnih izleta za poljoprivrednike
- obrazovanje poljoprivrednika
- edukativno informiranje poljoprivrednika
- priprema poljoprivrednih projekata za tržište
- promocija i prodaja poljoprivrednih proizvoda na sajmu i izložbama
- sufinanciranje razvojnih projekata u poljoprivredi
- očuvanje tradicijskih vrijednosti
- potpore udrugama u stočarstvu

Program: Lovstvo i šumarstvo

- provođenje programa lovstva
- program razvoja lovstva
- stimulacija odstrela predatora
- osiguranje lovišta
- unaprjeđenje lovišta
- program poticanja lovног gospodarstva

Program: Sustav za navodnjavanje i odvodnjavanje

- izrada projektne dokumentacije za navodnjavanje

Program: Zaštita okoliša

- projekt praćenja (mjerena) kakvoće zraka na području BBŽ

Program: Redovna djelatnost JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Bjelovarsko – bilogorske županije

- ulaganje u opremu JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Bjelovarsko – bilogorske županije
- info punkt Blatnica
- R.P. Moslavačka gora
- monitoring ribnjaka
- ginko
- Bijela Roda BBŽ
- izrada stručne studije za zaštitu prirode
- Močvarni pravac
- izrada brošura i plakata za zaštićena područja
- redovna djelatnost JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Bjelovarsko – bilogorske županije

6. Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i nacionalne manjine

Program: Osnovoškolsko obrazovanje – decentralizacija

- ulaganje u opremu osnovnog školstva
- redovna djelatnost osnovnih škola
- otplata kredita u osnovnom školstvu

Program: Osnovoškolsko obrazovanje – iznad standarda

- izrada projektnog rješenja za projekte JPP u osnovnim školama i srednjim školama
- sufinanciranje projekta po odobrenju fonda energetske učinkovitosti
- otplata kredita osnovnih škola
- sufinanciranje predškolskog odgoja

Program: Srednjoškolsko obrazovanje – decentralizacija

- ulaganje u opremu srednjih škola
- redovna djelatnost srednjih škola
- otplata kredita srednjih škola

Program: Srednjoškolsko obrazovanje – iznad standarda

- sufinanciranje izgradnje učeničkog doma u Bjelovaru
- sufinanciranje projekata koje apliciraju osnovne i srednje škole
- županijska natjecanja
- kulturne i javne djelatnosti škola
- prijevoz učenika srednjih škola
- sufinanciranje rada Centra izvrsnosti
- promicanje zvanja i zanimanja
- pomoćnici u nastavi

Program: Visokoškolsko obrazovanje

- pučko otvoreno učilište Bjelovar
- stipendije i školarine
- kreditiranje studenata

Program: Program javnih potreba u sportu, rekreaciji i tehničkoj kulturi

- zaštita i očuvanje nepokretnih spomenika kulture
- izdavačka djelatnost
- manifestacije u kulturi
- Dani hrvatskog pučkog teatra u Hercegovcu
- kulturno umjetnički amaterizam
- Zajednica kulturno umjetničkih udruga Bjelovarsko – bilogorske županije
- Vijeće za kulturu Bjelovarsko – bilogorske županije
- Matica hrvatska Bjelovarsko – bilogorske županije
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
- Kulturni centar Mato Lovrak Veliki Grđevac

7. Upravni odjel za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu

Program: Redovna djelatnost

- geoinformacijski sustav
- troškovi rada stručnog povjerenstva
- provedba zakona o legalizaciji

Program: Redovna djelatnost Javne ustanove zavoda za prostorno uređenje

- redovne aktivnosti Javne ustanove zavoda za prostorno uređenje

Program: Poticanje razvoja komunalne infrastrukture

- centar za gospodarenje otpadom Doline
- sporazum o trajnom financiranju vodoopskrbe BBŽ
- izrada sustava odvodnje u Bjelovarsko – bilogorskoj županiji
- monitoring vode za piće
- projektiranje komunalne infrastrukture
- ostala komunalna infrastruktura
- strateška studija utjecaja na okoliš

Program: Program energetike

- poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima

8. Upravni odjel za gospodarstvo, obrtništvo i fondove Europske unije

Program: Poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva

- lokalni projekti razvoja malog gospodarstva za 2009.
- poduzetnički mikrokrediti 2007.
- poduzetnički mikrokrediti 2008.
- poduzetnik Bjelovarsko – bilogorske županije za 2011. godinu
- poticanje gospodarstva Bjelovarsko – bilogorske županije
- Suvenir Nova
- poticanje poduzetništva branitelja
- poticanje poduzetništva žena
- poticanje ostalih poduzetnika
- poticanje uvođenja novih tehnologija
- poticanje nastupa na sajmovima

- Bjelovarski sajam
- financiranje razvoja obrtništva
- potpora za rad gospodarsko – socijalnog vijeća
- studija o gospodarenju mineralnim sirovinama na području Bjelovarsko – bilogorske županije
- sufinanciranje dokumentacije za pojas širokopojasnog Interneta
- projekt edukacije za poslovnu konkurentnost

Program: Poticanje razvoja turizma

- javna turistička infrastruktura
- Turistička zajednica Bjelovarsko – bilogorske županije

Program: Redovna djelatnost regionalne agencije

- Regionalna razvojna agencija d.o.o.
- izrada županijske razvojne strategije u razdoblju 2014. – 2020.
- jamstveni fond za 2016.
- Sufinanciranje projekta strukturnih fondova Europske unije

Program: Projekti za strukturne fondove Europske unije

- Projekt Reach – out
- sufinanciranje dokumentacije za strukturne fondove Europske unije

Program: Protupožarna zaštita i spašavanje

- sufinanciranje redovne djelatnosti vatrogasne zajednice Bjelovarsko – bilogorske županije
- pokroviteljstva dobrovoljnim vatrogasnim društvima
- civilna zaštita
- HGSS stanica Bjelovar
- saniranje posljedica šteta u nesretnim slučajevima

Aktualni projekti

Projekt „Pletenica života“

Pletenica života je projekt koji je sufinancirala Europska unija bespovratnim sredstvima iz Europskog socijalnog fonda te Republika Hrvatska. Ukupna vrijednost je 1.141.001,89 kuna.

Bjelovarsko-bilogorska županija je kraj koji je ruralan i predstavlja ljudi treće životne dobi. Svaki peti stanovnik je iznad 65 godina, što znači da trebamo pružati socijalne usluge na koje se oni mogu osloniti. Projekt Pletenica života napravljen je zajedno s partnerima i nastavak je projekta Pomoći u kući. To je samo još jedan korak u pravom smjeru, a taj smjer je pomoći našim sugrađanima.

Pomoći u kući starijim osobama Općina Veliko Trojstvo je prva uvela u županiju i među prvima uvela u državu. Nije uvijek jednostavno, ali uskoro će biti sedam godina od početka programa. Putem ovog projekta ljudi ostaju u svomu domu, ne moraju u Dom za starije osobe. Osim toga, zaposleno je i dvanaest ljudi putem programa. Pomoći u kući starijim osobama Općine Veliko Trojstvo, Centar za pomoći i njegu u Općini Veliki Grđevac i Grad Grubišno Polje, želi se poboljšati koordinacija i suradnja svih dionika u socijalnoj skrbi, doprinijeti povećanju mogućnosti zapošljavanja nezaposlenih članova obitelji, informirati o pravima i njihovoj dostupnosti u sustavu socijalne skrbi, uskladiti ponudu i potražnju, te postići bolje socijalno planiranje na nižim razinama vlasti. U ciljanu skupinu ovog projekta pripada 36 članova obitelji s ovisnim članom.

Kroz Pletenicu života obavljat će se razne aktivnosti koje će doprinijeti ostvarenju cilja poput adaptacije, opremanje dnevnih boravaka i osnivanje mobilnog tima, motivacijsko komunikacijskih radionica, promidžbe i vidljivosti, stjecanje novih znanja i vještina za zapošljavanje i slično.

Slika 12.

Projekt „Jačanje kapaciteta gospodarsko – socijalnih vijeća Bjelovarsko – bilogorske i Međimurske županije“

Bjelovarsko-bilogorska županija jedina je županija kojoj su odobrena sredstva za jačanje socijalnog dijaloga i to u iznosu od 413.714,91 kuna. Projekt koji u potpunosti financira Europski socijalni fond, a provoditi će se u partnerstvu s Međimurskom županijom. Ciljana skupina u projektu su članovi gospodarsko-socijalnih vijeća Bjelovarsko-bilogorske i Međimurske županije.

Cilj projekta je ojačati kapacitete članova gospodarsko-socijalnih vijeća Bjelovarsko-bilogorske i Međimurske županije, te izraditi trogodišnje strateške okvire rada. Nakon provedbe projekta očekuje se veća učinkovitost i održivost dijaloga između socijalnih partnera i regionalne vlasti.

Projekt „Jačanje kapaciteta gospodarsko-socijalnih vijeća Bjelovarsko-bilogorske i Međimurske županije“ je veliki iskorak za nas. Njime šaljemo poruke da gospodarsko-socijalna vijeća nisu samo forma, već njihov savjetodavni utjecaj ima utjecaja na ukupno gospodarstvo. Ovo je jedinstven projekt koji može služiti kao primjer za cijelu Hrvatsku.

Slika 13.

Projekt „Uz potporu sve je moguće“

Uz potporu sve je moguće je projekt kojim se osiguravaju sredstva za pomoćnike u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, i to za 16 osnovnih i 7 srednjih škola u školskoj godini 2015./2016. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH, nakon provedenog natječajnog postupka i odabira projekata, odobrilo je Bjelovarsko-bilogorskoj županiji bespovratna sredstva u iznosu od 1.717.543,48 kuna za projekt.

Projektom su osigurana sredstva za 48 učenika s teškoćama a što će doprinijeti podizanju kvalitete njihova života kao i osiguranje uvjeta za poboljšanje učeničkih obrazovnih postignuća, uspješnijoj socijalizaciji i emocionalnom funkciranju s tendencijom osamostaljivanja učenika u školskoj sredini i zajednici.

Odobrenim sredstvima i uz sufinanciranje Bjelovarsko-bilogorske županije u iznosu od 90.397,03 kune omogućeno je stvaranje 43 radna mjesta za nezaposlene, a samim time i mogućnost za ekonomsku neovisnost i motiviranost za dugotrajnije zapošljavanje.

Slika 14.

Kontakti Bjelovarsko – bilogorske županije

BJELOVARSKO – BILOGORSKA ŽUPANIJA

Dr. Ante Starčevića 8

43000 Bjelovar

Radno vrijeme: ponedjeljak – petak 7 – 15 sati

Centrala: 043/221 – 900

Fax: 043/244 – 450

OIB: 129 286 258 80

<http://bbz.hr/bjelovar-hrvatska>

<http://bbz.hr/adresar>

VAŠ PRIJEDLOG ZA PRORAČUN 2017.

VAŠ PRIJEDLOG ZA PRORAČUN 2017.

VAŠ PRIJEDLOG ZA PRORAČUN 2017.

